

Рішення, прийняті другою судовою палатою Вищого адміністративного суду України

ПОСТАНОВА **ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ** *від 5 грудня 2012 р.*

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Цвіркуна В. І. (головуючий, суддя-доповідач), Веденяпіна О. А., Рецебуринського Ю. Й., Черпака Ю. К., Шведа Е. Ю. (судді), розглянувши в порядку письмового провадження справу за позовом Б. Ю. М. до Президента України про визнання незаконними дій і бездіяльності,

В С Т А Н О В И В:

Б. Ю. М. пред'явив позов до Президента України із такими вимогами: визнати незаконною бездіяльність Президента України щодо не скасування постанов КМУ «Про встановлення деяких розмірів виплат, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету» від 6 липня 2011 р. № 745 та «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 23 листопада 2011 р. № 1210; зобов'язати Президента України сумлінно виконувати свої обов'язки та практично здійснювати гарантування додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина, шляхом скасування нормативних актів КМУ, зокрема постанов «Про встановлення деяких розмірів виплат, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету» від 6 липня 2011 р. № 745 та «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 23 листопада 2011 р. № 1210.

В обґрунтування позовних вимог позивач зазначив, що Президент України допускає протиправну бездіяльність, яка полягає у не скасуванні постанов КМУ «Про встановлення деяких розмірів виплат, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету» від 6 липня 2011 р. № 745 та «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 23 листопада 2011 р. № 1210.

Підставою для скасування цих постанов КМУ позивач вважає те, що вони суперечать ст. 22 Конституції України, оскільки звужують його права та свободи.

В судове засідання позивач не з'явився, просив розглядати справу у порядку письмового провадження без його участі.

Відповідач, який належним чином повідомлений про час, дату та місце судового засідання, до суду не з'явився.

У зв'язку із зазначеним справа відповідно до вимог ч. 4 ст. 122 КАСУ розглядалася в порядку письмового провадження.

Заслухавши суддю-доповідача та дослідивши докази у справі, суд встановив таке.

У ст. 102 Конституції України закріплено, що Президент України є главою держави і виступає від її імені, є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина.

В абз. 13 п. 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 10 квітня 2003 р. № 7-рп/2003 зазначено, що відповідно до Конституції України повноваження Президента України вичерпно визначені Конституцією України, а це унеможливує прийняття законів, які встановлювали б інші його повноваження (права та обов'язки).

Відповідно до п. 16 ч. 1 ст. 106 Конституції України Президент України скасовує акти Кабінету Міністрів України та акти Ради міністрів Автономної Республіки Крим.

28 лютого 1991 р. Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» № 796-ХІІ (далі — Закон № 796), в преамбулі якого зазначено, що він визначає основні положення щодо реалізації конституційного права громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на охорону їх життя і здоров'я та створює єдиний порядок визначення категорій зон радіоактивно забруднених територій, умов проживання і трудової діяльності на них, соціального захисту потерпілого населення.

Пунктом 4 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» від 23 грудня 2010 р. № 2857-VI, доповненого Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» від 14 червня 2011 р. № 3491-VI (далі — Закон № 3491), встановлено, що у 2011 р. норми і положення статей 39, 50, 51, 52, 54 Закону № 796 застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України виходячи з наявного фінансового ресурсу бюджету Пенсійного фонду України на 2011 р.

На підставі ч. 1 ст. 117 Конституції України Кабінет Міністрів України в межах своєї компетенції видає постанови і розпорядження, які є обов'язковими до виконання.

Питання щодо видання актів Кабінетом Міністрів України регулюються, зокрема, статтями 50–53 Закону України «Про Кабінет Міністрів України».

На виконання п. 7 Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» від 14 червня 2011 р. № 3491-VI КМУ 6 липня 2011 р. прийнято постанову «Про встановлення деяких розмірів виплат, що фінансуються за рахунок коштів державного

бюджету» № 745. З 1 січня 2012 р. ця постанова втратила чинність у зв'язку із закінченням строку її дії.

23 листопада 2011 р. КМУ прийнято постанову «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» № 1210, якою затверджено Порядок обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Положення п. 4 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» були предметом розгляду Конституційним Судом України. Так, Рішенням Конституційного Суду України від 26 грудня 2011 р. № 20-рп/2011 визнано таким, що відповідає Конституції України (є конституційним), п. 4 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» від 23 грудня 2010 р. № 2857-VI з наступними змінами.

Разом із тим, у своєму Рішенні від 25 січня 2012 р. № 3-рп/2012 Конституційний Суд України керується тим, що надання Верховною Радою України права КМУ встановлювати у випадках, передбачених законом, порядок та розміри соціальних виплат та допомоги, які фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України, пов'язуються із його функціями, визначеними в пунктах 2, 3 ст. 116 Конституції України. Отже, КМУ регулює порядок та розміри соціальних виплат та допомоги, які фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України відповідно до Конституції та законів України.

Крім цього, постанови КМУ «Про встановлення деяких розмірів виплат, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету» від 6 липня 2011 р. № 745 та «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 23 листопада 2011 р. № 1210 у визначеному законом порядку незаконними не визнавались.

Підстави вважати, що ці постанови КМУ не відповідають положенням Конституції та законам України, відсутні.

Відповідно до ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Невчинення суб'єктом владних повноважень дій, які він зобов'язаний (уповноважений) вчинити, є бездіяльністю, а протиправною вона може бути визнана судом у випадку, якщо внаслідок неї порушуються права інших осіб.

На підставі наведеного та з урахуванням відсутності у Президента України обов'язку скасовувати відповідні постанови КМУ, жодної бездіяльності, а тим більше протиправної, Президентом України допущено не було.

Наявні у справі докази та наведені обставини не дають правових підстав вважати протиправною бездіяльність Президента України щодо нескасуван-

ня постанов КМУ «Про встановлення деяких розмірів виплат, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету» від 6 липня 2011 р. № 745 та «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 23 листопада 2011 р. № 1210.

З огляду на те, що позовні вимоги про визнання бездіяльності Президента України незаконною не підлягають задоволенню, суд вважає, що правових підстав для задоволення вимог про зобов'язання відповідача вчинити певні дії також немає.

Таким чином, з'ясувавши обставини справи та перевіривши їх доказами, суд дійшов висновку про відмову у його задоволенні.

Керуючись статтями 159–163, 171-1 КАСУ, Вищий адміністративний суд України

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні позову Б. Ю. М. до Президента України про визнання бездіяльності незаконною та зобов'язання вчинити певні дії відмовити.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
 ВИЩОГО ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ УКРАЇНИ
 від 11 грудня 2012 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Масло І. В. (головуючий), Зайця В. С., Кочана В. М., Кравцова О. В., Олексієнка М. М. (судді), розглянувши у порядку письмового провадження адміністративну справу за позовом С. А. В. до Президента України про визнання протиправною бездіяльності, зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

12 листопада 2012 р. С. А. В. звернувся до Вищого адміністративного суду України із позовною заявою до Президента України про визнання протиправною бездіяльності, зобов'язання вчинити певні дії та стягнення моральної шкоди (а. с. 3–4), мотивуючи тим, що відповідач не надав відповіді на його звернення, а в порушення Конституції України направив їх до Генеральної прокуратури України, у зв'язку з чим просив:

- визнати протиправною бездіяльність щодо розгляду його заяви про звільнення з посади Генерального прокурора України Пшонки В. П.;
- зобов'язати відповідача розглянути його заяву про звільнення з посади Генерального прокурора Пшонки В. П.;
- стягнути моральну шкоду у розмірі 1 млн грн.

Ухвалою Вищого адміністративного суду України від 13 листопада 2012 р. було відмовлено у відкритті провадження у справі за позовом С. А. В. до Президента України про визнання протиправною бездіяльності, зобов'язання вчинити певні дії та стягнення моральної шкоди в частині позовних вимог про стягнення моральної шкоди у розмірі 1 млн грн.

Позивач та представник відповідача у судові засідання не з'явилися, у зв'язку з чим суд вважає за можливе розглянути справу за їх відсутності.

На підставі ч. 4 ст. 122 КАСУ судовий розгляд справи здійснюється в порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами.

Представник відповідача надала заперечення (а. с. 14–16), в яких зазначила, що лист С. А. В. від 28 травня 2012 р. відповідно до закону був направлений за належністю до Генеральної прокуратури України з проханням повідомити заявника про прийняте рішення. Також цим зверненням позивач інформував, що раніше звертався до глави держави із заявою про звільнення Генерального прокурора України, але в електронному банку реєстраційних даних Управління з питань звернень громадян Адміністрації Президента України зареєстроване лише звернення С. А. В. від 28 травня 2012 р. Крім того, організація розгляду звернень відноситься до повноважень Адміністрації Президента України, а не Президента України. Просила відмовити позивачу у задоволенні позовних вимог.

Дослідивши обставини справи та перевіривши їх доказами у межах заявлених позовних вимог, колегія суддів встановила таке.

С. А. В. звернувся до Президента України із заявою від 28 травня 2012 р., у якій повідомив про бездіяльність працівників прокуратур Запорізької та Полтавської областей, у зв'язку з чим просив звільнити з посади Генерального прокурора України Пшонку В. П., який не здатний організувати та проконтролювати роботу підлеглих свого відомства (а. с. 18).

Супровідним листом від 14 червня 2012 р. за № 22/066036-23 це звернення було направлено відповідно до ч. 3 ст. 7 Закону України «Про звернення громадян» Адміністрацією Президента України до Генеральної прокуратури України за належністю для розгляду та надання відповіді (а. с. 23), про що був повідомлений позивач (а. с. 19).

Вважаючи, що звернення від 28 травня 2012 р. не розглянуте відповідачем, а в порушення закону направлено до іншого органу, С. А. В. звернувся з цим позовом до суду.

Згідно з ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до ч. 3 ст. 2 КАСУ у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіря-

ють, чи прийняті (вчинені) вони: на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи несправедливій дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Частиною 2 ст. 71 КАСУ передбачено, що в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача, якщо він заперечує проти адміністративного позову.

Колегія суддів доходить висновку, що відповідач не допустив бездіяльності при розгляді звернення С. А. В. від 28 травня 2012 р., з огляду на таке.

Спірні правовідносини регулюються Законом України «Про звернення громадян» від 2 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР (далі — Закон № 393), Положенням про Адміністрацію Президента України, затвердженим Указом Президента України від 2 квітня 2010 р. № 504/2010 (далі — Положення).

Повноваження Президента України визначаються виключно Конституцією України, зокрема ст. 106.

Законодавчі акти не можуть покладати додаткових прав чи обов'язків на Президента України, крім тих, що прямо передбачені нормами Конституції України, про що неодноразово наголошувалось у рішеннях Конституційного суду України (від 10 квітня 2003 р. № 7-рп/2003, від 7 квітня 2004 р. № 9-рп/2004, від 16 травня 2007 р. № 1-рп/2007, від 2 жовтня 2008 р. № 19-рп/2008, від 8 жовтня 2008 р. № 21-рп/2008).

Згідно з п. 28 ч. 1 ст. 106 Конституції України Президент України створює для здійснення своїх повноважень консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби.

Указом Президента України «Про першочергові заходи із забезпечення діяльності Президента України» від 25 лютого 2010 р. № 265/2010 створено Адміністрацію Президента України.

Підпунктом 20 п. 4 Положення визначено повноваження Адміністрації Президента України щодо організації розгляду звернень громадян до Президента України.

Таким чином, колегія суддів доходить висновку, що саме до повноважень Адміністрації Президента України, а не Президента України, відносилася

організація розгляду звернення С. А. В. від 28 травня 2012 р. до Президента України (прийняття заяви, її опрацювання, направлення до відповідного органу), що і було зроблено Адміністрацією Президента України.

Також слід зазначити, що під бездіяльністю слід розуміти певну форму поведінки особи, пов'язану з невиконанням нею дій, які вона повинна була і могла вчинити в силу покладених на неї посадових обов'язків і згідно з чинним законодавством України.

Враховуючи, що до повноважень Президента України не входить розгляд звернень громадян, колегія суддів вважає, що Президент України не допустив бездіяльності та жодним чином не порушив права С. А. В. при розгляді його звернення від 28 травня 2012 р., у зв'язку з чим доходить висновку про відмову у задоволенні позовних вимог про визнання протиправної бездіяльності Президента України та зобов'язання відповідача розглянути його заяву про звільнення з посади Генерального прокурора України.

Керуючись статтями 18, 122, 158–163, 167, 171-1, 254 КАСУ, Вищий адміністративний суд України

П О С Т А Н О В И В:

Відмовити С. А. В. у задоволенні позовних вимог до Президента України про визнання протиправною бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 17 січня 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Зайцева М. П. (головуючий), Блажівської Н. Є., Веденяпіна О. А., Масло І. В., Цвіркуна Ю. І. (судді), за участю представника Вищої ради юстиції — Р. Б. М., розглянувши у відкритому судовому засіданні в приміщенні Вищого адміністративного суду України справу за адміністративним позовом К. Є. В. до Вищої ради юстиції про визнання дій протиправними, незаконним рішення та подання Вищої ради юстиції,

В С Т А Н О В И В:

У вересні 2012 р. К. Є. В. звернувся до суду з вказаним позовом, в якому просив визнати:

— протиправними дії Вищої ради юстиції (далі — Рада) щодо прийняття рішення «Про внесення подання про звільнення К. Є. В. з посади судді Ровеньківського міського суду Луганської області за порушення присяги» від 25 вересня 2012 р.;

— незаконним рішення Ради «Про внесення подання про звільнення К. Є. В. з посади судді Ровеньківського міського суду Луганської області за порушення присяги» від 25 вересня 2012 р.;

— незаконним подання Ради до Верховної Ради України з пропозицією про звільнення К. Є. В. з посади судді Ровеньківського міського суду Луганської області за порушення присяги.

В обґрунтування позовних вимог зазначив, що прийняте Радою рішення «Про внесення подання про звільнення К. Є. В. з посади судді Ровеньківського міського суду Луганської області за порушення присяги» від 25 вересня 2012 р. є незаконним, необґрунтованим і безпідставним. Усі виявлені під час розгляду кримінальної справи порушення, зокрема ігнорування первинної судової психолого-психіатричної експертизи, відмова у задоволенні клопотання прокурора щодо призначення повторної комплексної експертизи та клопотання про відвід, невмотивованість і м'якість вироку з набуттям його широкого розголосу у різноманітних засобах масової інформації, не свідчить про вчинення ним дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумнів у об'єктивності, неупередженості, незалежності, чесності та непідкупності судових органів.

Позивач у судове засідання не з'явився, просив розглянути справу за його відсутності.

В поясненні, надісланому до суду, К. Є. В. додатково зазначив, що оскаржуване рішення Ради є необґрунтованим з позиції конституційного принципу незалежності судді, оскільки відповідач, приймаючи рішення, керувався не законом, а сформованою засобами масової інформації громадською думкою.

У своїх письмових запереченнях відповідач зазначив, що при прийнятті рішення про внесення подання про звільнення позивача з посади судді за порушення присяги діяв у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Вказав, що в ході перевірки виявлено численні порушення позивачем норм матеріального і процесуального права, які свідчать про необ'єктивність та упередженість його як судді і викликають сумніви у незалежності, чесності та непідкупності.

Вважає, що оскаржуване рішення є обґрунтованим, прийнятим з урахуванням усіх обставин справи, які мають значення для його прийняття, тому підстави для задоволення позовних вимог відсутні.

В судовому засіданні представник відповідача позов не визнав, посилаючись на його необґрунтованість, просив відмовити в задоволенні позовних вимог.

З'ясувавши обставини справи в межах позовних вимог та зібраних і досліджених доказів, колегія суддів доходить висновку, що позов задоволено не підлягає на таких підставах.

Встановлено, що Указом Президента України від 19 серпня 1997 р. К. Є. В. призначено на посаду судді Ровеньківського міського суду Луганської області. Постановою Верховної Ради України від 11 липня 2002 р. позивач обраний на посаду судді безстроково.

Вступаючи на посаду судді, відповідно до положень ст. 10 Закону України «Про статус суддів» від 15 грудня 1992 р. № 2862-ХІІ, ст. 55 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI, якими визначено зміст присяги, суддя урочисто присягає об'єктивно, безсторонньо, неупереджено, незалежно та справедливо здійснювати правосуддя, підкоряючись лише закону та керуючись принципом верховенства права, чесно і сумлінно виконувати обов'язки судді, дотримуватись морально-етичних принципів поведінки судді, не вчиняти дії, що порочать звання судді та приносять авторитет судової влади.

Матеріали справи свідчать про те, що 18 вересня 1997 р. позивач прийняв присягу судді, тим самим обов'язок керуватися положеннями присяги та дотримуватися її принципів.

У липні 2012 р. до Ради надійшло звернення її члена — П. А. В. щодо перевірки наявності підстав для звільнення з посади за порушення присяги судді Ровеньківського міського суду Луганської області К. Є. В.

Голова Ради К. В. М. за дорученням від 27 червня 2012 р. № 473/0/4-12 провів перевірку відомостей, викладених у зверненні.

В ході перевірки встановлено, що при здійсненні правосуддя позивачем вчинено дії, які порочать звання судді, викликають сумнів у його об'єктивності, неупередженості, незалежності, у чесності та непідкупності судових органів в цілому.

На підставі матеріалів перевірки, довідки-пропозиції та висновку секції 25 вересня 2012 р. на засіданні Ради у присутності позивача, який відводив не заявляв та надавав пояснення, прийнято рішення № 1108/0/15-12 про внесення до Верховної Ради України подання про звільнення К. Є. В. з посади судді Ровеньківського міського суду Луганської області за порушення присяги.

Частиною 2 ст. 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин) передбачено, що порушенням суддею присяги є:

— вчинення ним дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів;

— незаконне отримання суддею матеріальних благ або здійснення витрат, що перевищують доходи такого судді та членів його сім'ї;

— умисне затягування суддею строків розгляду справи понад терміни, встановлені законом;

— порушення морально-етичних принципів поведінки судді.

З матеріалів справи вбачається, що 19 червня 2012 р. Ровеньківським міським судом Луганської області у складі колегії суддів: Ж. О. П., Б. М. М., К. Є. В., постановлено вирок, яким Д. Д. І. визнано винним у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 135 ККУ, призначено покарання у вигляді позбавлення волі на строк 1 рік 3 місяці та відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 6 КПКУ (відсутність у діянні складу злочину) виправдано у вчиненні злочину за п. 4 ч. 2 ст. 115 ККУ. Цивільний позов про відшкодування майнової та моральної шкоди Н. М. Д. залишено без розгляду.

Суд апеляційної інстанції, розглянувши в апеляційному порядку зазначену справу, встановив порушення районним судом вимог КПКУ. Зокрема, встановлено, що повторну експертизу у справі призначено за відсутності законних підстав, без надання можливості учасникам процесу поставити свої питання на її вирішення, що свідчить про необ'єктивність колегії суддів, грубе порушення суддями процесуальних норм, суперечить роз'ясненням щодо недопиту експертів за наявності сумнівів суду в об'єктивності, повноті проведеної первинної експертизи та призначенні повторної експертизи за відсутності для того законних підстав у справі.

При дорученні проведення додаткової судово-психіатричної експертизи Донецькому обласному центру судово-психологічних експертиз суд не з'ясував питання територіальної підвідомчості такого роду експертиз та не прийняв до уваги вимоги наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 5 липня 1996 року № 194» від 11 січня 2010 р. № 1, що у свою чергу викликає сумнів у неупередженості дій суддів.

Апеляційний суд визнав безпідставним виправдання Д. Д. І. в частині навмисного вбивства дружини з обтяжуючими обставинами (перебуваючи у стані алкогольного і наркотичного сп'яніння), Д. Д. І. понад годину з особливою жорстокістю наносив своїй дружині по різних частинах тіла у життєво важливі органи більше п'ятдесяти ударів рублячим, ріжучим і тупим предметом, після чого рукою через задній прохід витягнув кишечник наружу. Смерть Д. Ю. М. (дружини) настала тільки через півгодини від травм голови з переломом склепіння черепа.

З цим висновком суду апеляційної інстанції погодився і Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, який залишив вирок Апеляційного суду Луганської області від 30 серпня 2012 р. без змін.

Зазначені обставини не дають підстав вважати, що К. Є. В. при здійсненні правосуддя діяв чесно і незалежно.

Такі дії позивача порочать звання судді, викликають сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, тому Рада дійшла правильного висновку про внесення подання до Верховної Ради України щодо звільнення позивача з посади судді за порушення присяги.

На підставі наведеного, керуючись статтями 18, 159–163, 171-1 КАСУ, Вищий господарський суд України

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні позову К. Є. В. до Вищої ради юстиції про визнання дій протиправними, незаконним рішення та подання Вищої ради юстиції — відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 17 січня 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Цвіркуна Ю. І. (головуючий), Блажівської Н. Є., Веденяпіна О. А., Зайцева М. П., Смоковича М. І. (судді), розглянувши у порядку письмового провадження адміністративну справу за позовом П. Б. С. до Вищої ради юстиції про зобов'язання вчинити дії,

В С Т А Н О В И В:

П. Б. С. звернувся до суду із позовом до Вищої ради юстиції, в якому просить зобов'язати Вищу раду юстиції відкрити дисциплінарне провадження відносно суддів Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ Ш. Т. С., З. В. В., Р. Л. А.

Свої позовні вимоги позивач мотивує тим, що Вища рада юстиції не здійснила належної перевірки за його скаргою на дії суддів Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ Ш. Т. С., З. В. В., Р. Л. А., внаслідок чого відповідачем допущено порушення ст. 131 Конституції України, статей 83–88 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та статей 1, 3 Закону України «Про Вищу раду юстиції».

У судовому засіданні позивач не з'явився, подав до суду заяву про розгляд справи за його відсутності, явку свого представника не забезпечив.

Представник Вищої ради юстиції (далі — Рада) у письмових запереченнях на позов просить відмовити у задоволенні позову повністю у зв'язку із

його необґрунтованістю. Свою позицію мотивує тим, що Вища рада юстиції не допустила протиправної бездіяльності, діяла в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, а незгода позивача з відповіддю на його звернення не свідчить про бездіяльність органу чи посадової особи. При цьому просить суд розглянути справу без його участі за наявними матеріалами справи в порядку письмового провадження.

У зв'язку із зазначеним справа відповідно до вимог ч. 4 ст. 122, ч. 6 ст. 128 КАСУ розглядалася в порядку письмового провадження.

Колегією суддів встановлено такі обставини у справі.

21 вересня 2012 р. на адресу Ради надійшла заява П. Б. С. щодо неправомірної поведінки суддів Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ Ш. Т. С., З. В. В., Р. Л. А. та прокурора відділу підтримання державного обвинувачення в судах Генеральної прокуратури України В. Л. А., в якій зазначалося про ряд процесуальних порушень з боку зазначених суддів та прокурора, які, на думку позивача, мали місце. У заяві, зокрема, йшлося про пізнє отримання позивачем копії касаційної скарги прокурора на судові рішення у справі за його обвинуваченням, через що він не мав достатнього часу підготувати свій захист та надати на неї заперечення; про неправомірне прийняття судом цієї касаційної скарги прокурора, незважаючи на порушення процесуальних строків її подання; про незгоду позивача із мотивацією судової колегії суду касаційної інстанції під час скасування ухвали суду апеляційної інстанції у справі за обвинуваченням П. Б. С.; а також про невнесення окремої ухвали судом касаційної інстанції стосовно незаконного обрання запобіжного заходу — тримання під вартою.

За дорученням Голови Ради К. В. М. відділ по роботі зі зверненнями Ради вивчив заяву на предмет наявності чи відсутності відомостей, які свідчили б про наявність підстав для притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності, та підготував проект відповіді. За результатами розгляду заяви Голова Ради не встановив обставин, які б свідчили про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення зазначених суддів з посади чи притягнення їх до дисциплінарної відповідальності, проект відповіді на заяву було ним погоджено, перевірка не призначалась.

2 жовтня 2012 р. Голова Ради К. В. М. надіслав на адресу позивача відповідь за вих. № П-4346-11103/0/9-12 з роз'ясненнями того, що Вища рада юстиції діє в межах повноважень, визначених у ст. 131 Конституції України та ст. 3 Закону України «Про Вищу раду юстиції», і не вправі надавати правову оцінку судовим рішенням, зокрема висновкам судів касаційної інстанції щодо результатів розгляду касаційних скарг. Крім того, у вказаному листі позивачу було роз'яснено, що Рада зобов'язана перевіряти звернення громадян, якщо в них містяться відомості про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення судді з посади чи факт дисциплі-

нарного проступку судді Верховного Суду України чи Вищого спеціалізованого суду, і за результатами перевірки приймати відповідне рішення, однак скарга позивача таких відомостей не містить. У відповіді також зазначалося, що до повноважень Ради не належить здійснення контролю за діяльністю прокуратури.

Відповідно до ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Повноваження, організація і порядок діяльності Вищої ради юстиції визначені Конституцією України, Законом України «Про Вищу раду юстиції» та Регламентом Вищої ради юстиції.

Відповідно п. 3 ч. 1 ст. 131 Конституції України та ч. 1 ст. 3 Закону України «Про Вищу раду юстиції», ст. 85 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» до повноважень Вищої ради юстиції належить здійснення дисциплінарного провадження стосовно суддів Верховного Суду України і суддів вищих спеціалізованих судів та розгляд скарг на рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів апеляційних та місцевих судів, а також прокурорів.

Стаття 84 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» визначає дисциплінарне провадження як процедуру розгляду органом, визначеним законом, звернення, в якому містяться відомості про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді.

Частини 2 та 3 ст. 84 названого вище Закону, зокрема, передбачають, що право на звернення зі скаргою (заявою) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, має кожен, кому відомі такі факти. Не допускається зловживання правом звернення до органу, уповноваженого здійснювати дисциплінарне провадження, у тому числі ініціювання питання відповідальності судді без достатніх підстав, використання такого права як засобу тиску на суддю у зв'язку із здійсненням ним правосуддя.

Крім того, у ч. 4 ст. 84 цього Закону закріплено, що дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за заявою чи повідомленням, що не містять відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді, а також за анонімними заявами та повідомленнями.

Згідно зі ст. 38 Закону України «Про Вищу раду юстиції» підставою для відкриття дисциплінарного провадження є подання члена Вищої ради юстиції за результатами перевірки повідомлень, що надійшли до Вищої ради юстиції.

Відповідно до ст. 39 цього Закону стадіями дисциплінарного провадження є: 1) перевірка даних про дисциплінарний проступок; 2) відкриття дисциплінарного провадження; 3) розгляд дисциплінарної справи; 4) прийняття рішення.

Стаття 40 цього Закону передбачає, що перевірка даних про дисциплінарний проступок здійснюється за дорученням Вищої ради юстиції або Голови Вищої ради юстиції одним із членів Вищої ради юстиції шляхом одержання письмового пояснення від судді та інших осіб, витребування судових справ (їх копій), розгляд яких закінчено, та ознайомлення з судовими справами, розгляд яких не закінчено, одержання іншої інформації від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадян чи їх об'єднань. За наслідками перевірки складається довідка з викладенням фактичних обставин, виявлених під час перевірки, висновків і пропозиції. З довідкою і матеріалами повинен бути ознайомлений суддя, стосовно якого проводилася перевірка. Довідка і всі матеріали перевірки передаються до Вищої ради юстиції, яка вирішує питання про доцільність порушення дисциплінарного провадження.

В рішенні Конституційного Суду України від 21 травня 2002 р. № 9-рп/2002 у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин 2 і 4 ст. 1, абз. 2 п. 8 ч. 1 ст. 18, ч. 1 ст. 25, пунктів 1, 2, 4 ч. 1 ст. 30, ч. 1 ст. 31, ч. 1 ст. 32, п. 2 ч. 2 ст. 33, п. 2 ч. 2 та ч. 3 ст. 37, статей 38 і 48 Закону України «Про Вищу раду юстиції» зазначається, що Вища рада юстиції зобов'язана перевіряти звернення народних депутатів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини так само, як і звернення інших посадових осіб, органів державної влади і місцевого самоврядування, кожного громадянина, якщо в них містяться відомості про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення судді з посади, про факт дисциплінарного проступку судді Верховного Суду України або судді вищого спеціалізованого суду, і за результатами перевірки приймати відповідне рішення.

Аналіз наведених положень Законів України «Про Вищу раду юстиції» та «Про судоустрій і статус суддів», рішення Конституційного Суду України дає підстави для висновку, що стадіям дисциплінарного провадження передують вирішення питання про те, чи містить звернення, що надійшло до Вищої ради юстиції, відомості про наявність ознак дисциплінарного проступку судді.

З огляду на аналіз цих самих актів Вища рада юстиції колегіально розглядає звернення, стосовно яких є результати перевірки.

Не вбачаючи у зверненні позивача відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку відповідних суддів, керівник Вищої ради юстиції в силу своїх повноважень надавав йому письмову відповідь.

Надаючи відповідь на звернення позивача, Голова Вищої ради юстиції здійснював свої повноваження, передбачені ст. 21 Закону України «Про Вищу раду юстиції» та Регламентом Вищої ради юстиції.

Наведене дає підстави для висновку, що спірні правовідносини виникли не за участю Вищої ради юстиції як колегіального органу, а з її посадовою особою, яка є окремим суб'єктом владних повноважень і здійснює владні управлінські функції на основі закону.

Між тим, до особливостей розгляду справ, передбачених ст. 171-1 КАСУ, віднесено, зокрема, те, що Вищому адміністративному суду України як суду першої інстанції підсудні справи про оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої ради юстиції, а не її посадових чи службових осіб.

За таких обставин, Вища рада юстиції у цьому випадку не порушила вимог законодавства України, не приймала незаконних рішень, не вчиняла протиправних дій та не допускала протиправної бездіяльності відносно позивача.

Таким чином, з'ясувавши обставини справи та перевіривши їх доказами, суд дійшов висновку про відсутність підстав для задоволення позову.

Ухвалою суду від 20 листопада 2012 р. задоволено клопотання позивача про відстрочення йому сплати судового збору за подання позовної заяви до ухвалення судового рішення у справі, а тому судовий збір підлягає стягненню із позивача відповідно до положень статей 88, 98 КАСУ.

Керуючись статтями 86, 122, 159–163, 171-1 КАСУ, Вищий адміністративний суд України

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні адміністративного позову П. Б. С. до Вищої ради юстиції про зобов'язання вчинити дії відмовити.

Стягнути із П. Б. С. на користь держави судовий збір в розмірі 32 грн 19 коп.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 24 січня 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Веденяпіна О. А. (головуючий), Блажівської Н. Є., Масло І. В., Зайцева М. П., Цвіркуна Ю. І. (судді), за участю представників: позивача — Ш. В. В., відповідача — З. Є. О., розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом ПАТ «Старокиївський банк» до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання незаконним рішення та зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

ПАТ «Старокиївський банк» звернулося в суд з адміністративним позовом до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — Комісія), в якому просило:

— визнати незаконним рішення Комісії від 8 листопада 2012 р. № 5665/дп-12 про відмову у відкритті дисциплінарної справи відносно суддів Макарівського районного суду Київської області Т. О. В. та К. А. В.;

— зобов'язати Комісію розглянути заяву ПАТ «Старокиївський банк» про притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів Т. О. В. та К. А. В., про що повідомити учасників засідання не пізніше як за 10 днів до дня його проведення та опублікувати інформацію про дату, час та місце засідання на офіційному веб-порталі Комісії.

У позовній заяві позивач зазначив, що оскаржуване рішення є незаконним та необґрунтованим, оскільки з його змісту не вбачається, чи проведена Комісією перевірка щодо суддів Т. О. В. та К. А. В.

ПАТ «Старокиївський банк» вказало, що підставами для притягнення до дисциплінарної відповідальності зазначених суддів є суттєві порушення ними норм процесуального права при здійсненні правосуддя, вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді, невжиття заходів щодо розгляду заяв та справи протягом строку, встановленого законом, порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи.

Представник позивача у судовому засіданні позов підтримав.

У письмовому запереченні та в судовому засіданні представник відповідача позовні вимоги не визнала та просила відмовити у задоволенні адміністративного позову. Суду пояснила, що Комісія при прийнятті рішення діяла у межах повноважень, що передбачені законодавством України, прав та інтересів позивача не порушувала.

Заслухавши представників сторін, дослідивши докази у справі, колегія суддів доходить таких висновків.

Відповідно до ч. 1 ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон № 2453-VI) суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження на таких підставах:

1) істотні порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя, пов'язані, зокрема, з відмовою у доступі особи до правосуддя з підстав, не передбачених законом, порушення вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді, правил підсудності чи підвідомчості, необґрунтоване вжиття заходів забезпечення позову;

2) невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом;

3) порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи, зокрема порушення правил щодо відводу (самовідводу);

4) систематичне або грубе одноразове порушення правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя;

5) розголошення таємниці, що охороняється законом, в тому числі таємниці нарадчої кімнати або таємниці, яка стала відомою судді під час розгляду справи у закритому судовому засіданні;

6) неподання або несвоєчасне подання для оприлюднення декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації), зазначення в ній завідомо неправдивих відомостей.

Порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо судді встановлено ст. 86 Закону № 2453-VI.

За правилами цієї статті дисциплінарне провадження передбачає здійснення перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, відкриття дисциплінарної справи, її розгляд і прийняття рішення органом, що здійснює дисциплінарне провадження.

Перевірка даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді місцевого чи апеляційного суду до дисциплінарної відповідальності здійснюється членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України у порядку, встановленому цим Законом.

Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за результатами перевірки складає висновок з викладенням фактів та обставин, виявлених в ході перевірки, та пропозицією про відкриття чи відмову у відкритті дисциплінарної справи.

Висновок члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України і зібрані у процесі перевірки матеріали передаються на розгляд Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті вирішує Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

Судом встановлено, що представник ПАТ «Старокиївський банк» звернувся до Комісії зі скаргами щодо неправомірної поведінки суддів Макарівського районного суду Київської області Т. О. В. та К. А. В., в яких повідомляв про порушення суддею Т. О. В. присяги, порушення судьями норм процесуального права при здійсненні правосуддя, вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді, невжиття заходів щодо розгляду заявлених клопотань та справи протягом строку, встановленого законом, порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи.

В ході проведення перевірки скарг представника ПАТ «Старокиївський банк» членом Комісії Ф. Н. М. було отримано пояснення від судді К. А. В., копії процесуальних документів з матеріалів цивільної справи та за результа-

тами проведення перевірки складено висновок з пропозицією про відмову у відкритті дисциплінарної справи стосовно суддів К. А. В., Т. О. В.

Рішенням Комісії від 8 листопада 2012 р. № 5665/дп-12 відмовлено у відкритті дисциплінарної справи стосовно суддів К. А. В., Т. О. В.

Конституційний Суд України у своєму рішенні № 2-рп/2011 від 11 березня 2011 р. зазначив, що давати оцінку процесуальним діям суддів щодо розгляду конкретної судової справи може лише апеляційна і касаційна інстанції при перегляді судових рішень. Оцінка процесуальних дій Вищою радою юстиції до винесення судом остаточного рішення у справі означає втручання у здійснення правосуддя, що суперечить частинам 1, 2 ст. 126, ч. 1 ст. 129 Конституції України.

Положення цього рішення стосується і Комісії, яка відповідно до п. 8 ч. 1 ст. 91 Закону № 2453-VI наділена повноваженням розглядати заяви та повідомлення про дисциплінарну відповідальність суддів.

Питання про законність прийнятого рішення, а відповідно і про допущені суддею порушення норм процесуального права, можуть бути вирішені лише відповідним судом у встановленому процесуальним законом порядку.

Аналізуючи положення чинного законодавства України, зокрема стосовно порядку розгляду та вирішення скарг відносно суддів Комісією, суд доходить висновку, що розгляд і вирішення скарг представника позивача здійснено із додержанням процедури, на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Колегія суддів вважає, що при прийнятті оскаржуваного рішення відповідачем дотримано положення законодавства.

Щодо доводів позивача про порушення суддею Т. О. В. присяги слід зазначити таке.

Відповідно до ч. 2 ст. 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР порушенням суддею присяги є:

1) вчинення ним дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів;

2) незаконне отримання суддею матеріальних благ або здійснення витрат, що перевищують доходи такого судді та членів його сім'ї;

3) умисне затягування суддею строків розгляду справи понад терміни, встановлені законом;

4) порушення морально-етичних принципів поведінки судді.

Факти, які свідчать про порушення суддею присяги, мають бути встановлені Вищою кваліфікаційною комісією суддів України або Вищою радою юстиції (ч. 2 ст. 105 Закону № 2453-VI).

Таких фактів на час розгляду скарг ПАТ «Старокиївський банк» не встановлено, не встановлені вони і судом під час розгляду цієї справи.

Судом не встановлено обставин порушення відповідачем прав, свобод та інтересів позивача.

Підстави для зобов'язання відповідача вчинити дії, про які просить позивач, також відсутні.

Таким чином, з'ясувавши обставини справи та перевіrivши їх доказами, суд дійшов висновку про відмову у задоволенні позову повністю.

Керуючись статтями 158–163, 167, 171-1 КАСУ, Вищий адміністративний суд України

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні адміністративного позову ПАТ «Старокиївський банк» до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання незаконним рішення та зобов'язання вчинити певні дії відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 24 січня 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Веденяпіна О. А. (головуючий), Блажівської Н. Є., Масло І. В., Зайцева М. П., Цвіркуна Ю. І. (судді), розглянувши в порядку письмового провадження адміністративну справу за позовом А. В. П. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання незаконним рішення та зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

А. В. П. звернувся до суду з адміністративним позовом до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — Комісія), у якому просив:

— визнати незаконним рішення Комісії від 11 грудня 2012 р. № 6114/дп-12 про відмову у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Київського районного суду м. Харкова Ч. В. Є.;

— зобов'язати Комісію розглянути його заяву про притягнення до дисциплінарної відповідальності судді Київського районного суду м. Харкова Ч. В. Є. на засіданні Комісії, про що повідомити учасників засідання не пізніше як за 10 днів до дня його проведення.

В обґрунтування позовних вимог позивач вказав, що підставами для притягнення до дисциплінарної відповідальності судді Ч. В. Є. є порушення нею норм матеріального та процесуального права при здійсненні правосуддя, необґрунтоване вжиття заходів забезпечення позову, прийняття незаконних ухвал.

У позовній заяві А. В. П. зазначив, що відповідач не повідомив його про дату, час та місце розгляду його заяви, чим допустив порушення Закону України «Про судоустрій і статус суддів України» та Регламенту Комісії, якими визначено порядок розгляду питання про порушення чи відмову в порушенні дисциплінарного провадження.

У письмовому запереченні представник відповідача позовні вимоги не визнав та просив відмовити в задоволенні адміністративного позову. Зазначив, що Комісія при прийнятті рішення діяла у межах повноважень, що передбачені законодавством України, прав та інтересів позивача не порушувала.

Позивач у судове засідання не з'явився, у заяві від 18 січня 2013 р., надісланій на адресу суду, просив розглядати справу за його відсутності.

Представник відповідача подав до суду письмове клопотання про розгляд справи без його участі.

У зв'язку із зазначеним та відповідно до вимог ст. 122 КАСУ розгляд справи здійснюється в порядку письмового провадження.

Заслухавши суддю доповідача та дослідивши докази у справі, колегія суддів вважає, що позов А. В. П. задоволенню не підлягає на таких підставах.

Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон № 2453-VI) суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з підстав істотних порушень норм процесуального права при здійсненні правосуддя, пов'язаних, зокрема, з відмовою у доступі особи до правосуддя з підстав, не передбачених законом, порушення вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді, правил підсудності чи підвідомчості, необґрунтованого вжиття заходів забезпечення позову.

Порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо судді встановлено ст. 86 Закону № 2453-VI.

За правилами вказаної статті дисциплінарне провадження передбачає здійснення перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, відкриття дисциплінарної справи, її розгляд і прийняття рішення органом, що здійснює дисциплінарне провадження.

Перевірка даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді місцевого чи апеляційного суду до дисциплінарної відповідальності здійснюється членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України у порядку, встановленому цим Законом.

Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за результатами перевірки складає висновок з викладенням фактів та обставин, виявлених в ході перевірки, та пропозицією про відкриття чи відмову у відкритті дисциплінарної справи.

Висновок члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України і зібрані у процесі перевірки матеріали передаються на розгляд Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті вирішує Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

Судом встановлено, що А. В. П. подав до Комісії скаргу від 11 жовтня 2012 р. на неправомірні дії судді Київського районного суду м. Харкова Ч. В. Є., в якій повідомляв про порушення суддею присяги, умисні порушення норм матеріального та процесуального права при здійсненні правосуддя, необґрунтоване вжиття заходів забезпечення позову.

За результатами проведення перевірки скарги А. В. П. членом Комісії С. Д. М. складено висновок з пропозицією відмовити у відкритті дисциплінарної справи відносно судді Ч. В. Є.

Рішенням Комісії від 11 грудня 2012 р. № 6114/дп-12 відмовлено у відкритті дисциплінарної справи за зверненням А. В. П. на дії судді Київського районного суду м. Харкова Ч. В. Є.

З урахуванням зібраних у справі доказів колегія суддів вважає це рішення обґрунтованим.

Конституційний Суд України у своєму рішенні від 11 березня 2011 р. № 2-рп/2011 зазначив, що давати оцінку процесуальним діям суддів щодо розгляду конкретної судової справи може лише апеляційна і касаційна інстанції при перегляді судових рішень. Оцінка процесуальних дій Вищою радою юстиції до винесення судом остаточного рішення у справі означає втручання у здійснення правосуддя, що суперечить частинам 1, 2 ст. 126, ч. 1 ст. 129 Конституції України.

Положення цього рішення стосується і Комісії, яка відповідно до п. 8 ч. 1 ст. 91 Закону № 2453-VI наділена повноваженням розглядати заяви та повідомлення про дисциплінарну відповідальність суддів.

Питання про законність прийнятого рішення, а відповідно і про допущені суддею порушення норм процесуального права, можуть бути вирішені лише відповідним судом у встановленому процесуальним законом порядку.

Доводи позивача про порушення відповідачем порядку проведення засідання Комісії є необґрунтованими з огляду на таке.

Частиною 7 ст. 94 Закону № 2453-VI передбачено, що голова Комісії визначає дату, час і місце проведення засідання Комісії, перелік питань, що виносяться на засідання, і не пізніше як за 10 днів до засідання повідомляє про це особу, щодо якої має розглядатися питання.

Отже, Комісія зобов'язана повідомляти про дату, час і місце проведення засідання Комісії лише особу, щодо якої має розглядатися питання.

Присутність особи, яка подала скаргу на дії судді, на засіданні Комісії, на якому вирішується питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову

у її відкритті, Законом № 2453-VI не передбачена. Повідомлення такої особи про дату, час і місце проведення засідання Комісії не передбачено і Регламентом Комісії (із змінами, внесеними рішенням Комісії від 18 жовтня 2012 р. № 34/зп-12).

Щодо доводів позивача про порушення суддею Ч. В. Є. присяги слід зазначити таке.

Відповідно до ч. 2 ст. 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР (в редакції Закону України від 5 липня 2012 р. № 5076-VI) порушенням суддею присяги є:

1) вчинення ним дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів;

2) недотримання суддею вимог та обмежень, встановлених Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції»;

3) умисне затягування суддею строків розгляду справи понад терміни, встановлені законом;

4) порушення морально-етичних принципів поведінки судді.

Факти, які свідчать про порушення суддею присяги, мають бути встановлені Вищою кваліфікаційною комісією суддів України або Вищою радою юстиції (ч. 2 ст. 105 Закону № 2453-VI).

Таких фактів на час розгляду скарги А. В. П. не встановлено, не встановлені вони і судом під час розгляду цієї справи.

Таким чином, сукупність зібраних та перевічених у судовому засіданні доказів свідчить, що оскаржуване рішення відповідачем прийнято на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, обгрунтовано, з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення, а тому правові підстави для задоволення адміністративного позову відсутні.

Керуючись статтями 158–163, 167, 171-1 КАСУ, Вищий адміністративний суд України

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні адміністративного позову А. В. П. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання незаконним рішення та зобов'язання вчинити певні дії відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 24 січня 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Цвіркуна Ю. І. (головуючий), Блажівський Н. Є., Веденяпіна О. А., Зайцева М. П., Масло І. В. (судді), за участю позивача — С. М. П., представників: позивача — П. О. Ф., відповідача — Є. К. Ю., розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом С. М. П. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання протиправним рішення та зобов'язання вчинити дії,

В С Т А Н О В И В:

Позивач звернувся до Вищого адміністративного суду України із позовом до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — Комісія), в якому, враховуючи змінені позовні вимоги, просить: визнати протиправним рішення Комісії від 8 листопада 2012 р. про відмову у відкритті дисциплінарної справи відносно судді Вінницького районного суду Вінницької області Г. І. А.; зобов'язати Комісію відкрити дисциплінарну справу відносно судді Г. І. А. за фактом порушення нею вимог щодо неупередженого розгляду справи та відмови у доступі особи до правосуддя на підставах, не передбачених законом.

В обґрунтування позовних вимог позивач стверджує, що оскаржуване рішення Комісії є протиправним, оскільки в діях судді Г. І. А. є склад дисциплінарного проступку, що пов'язано із порушенням нею вимог стосовно неупередженого розгляду справи та фактичною відмовою у доступі особи до правосуддя з не передбачених законом підстав, однак це не було враховано відповідачем. Крім того зазначає, що в оскаржуваному рішенні не йдеться про те, що доводи його скарги не знайшли свого підтвердження.

У письмових запереченнях представник відповідача просить суд відмовити у задоволенні позову у повному обсязі, аргументуючи тим, що Комісією прийнято рішення про відмову у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Г. І. А. з огляду на те, що доводи позивача про відмову йому у доступі до правосуддя на непередбачених законом підставах є необґрунтованими.

В судовому засіданні позивач та його представник підтримали позов та просили його задовольнити, посилаючись на обставини, які зазначені у позовній заяві.

Представник відповідача у суді позов не визнала і просила відмовити у його задоволенні, посилаючись на те, що це рішення Комісії прийнято на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Розглянувши адміністративну справу, колегія суддів встановила таке.

21 серпня 2012 р. до Комісії надійшла скарга С. М. П. від 13 серпня 2012 р., у якій він просив розглянути скаргу з приводу суддівського свавілля і дати оцінку діям судді Г. І. А. в межах визначених законом повноважень.

У цій скарзі скаржник стверджував, що суддя Г. І. А. допустила порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя при розгляді заяви Головного управління ПФУ у Вінницькій області про заміну сторони виконавчого провадження у судовій справі № 0203/2364/2012.

За результатами розгляду скарги позивача членом Комісії Ш. В. І. складено висновок з пропозицією про відмову у відкритті дисциплінарної справи щодо судді Г. І. А.

8 листопада 2012 р. Комісія прийняла рішення № 5700/дп-12, яким вирішила відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Г. І. А.

Листом від 12 листопада 2012 р. № 8вк-7171/12 за підписом члена Комісії Ш. В. І. позивача повідомлено про те, що рішенням Комісії за результатами розгляду скарги відмовлено у відкритті дисциплінарної справи відносно судді Г. І. А.

Оскаржуване рішення Комісії від 8 листопада 2012 р. мотивоване тим, що у вказаному зверненні позивача відсутні підстави для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, передбачені ст. 83 Закону, а тому у відкритті дисциплінарної справи відмовлено.

У скарзі від 13 серпня 2012 р. з приводу поведінки судді Г. І. А. скаржник посилається на ряд процесуальних порушень, допущених вказаною суддею при розгляді справи № 0203/2364/2012, а саме: неналежне повідомлення його про розгляд заяви про заміну сторони виконавчого провадження, необґрунтовану законом заміну сторони виконавчого провадження, неправильне застосування суддею закону щодо строків і порядку набрання ухвалою законної сили, що, на його думку, позбавило його права на участь у судовому процесі та на користування процесуальними засобами захисту.

Отже, подавши скаргу на процесуальні дії судді до Комісії, позивач фактично оскаржив процедуру прийняття судового рішення. Водночас позивач, як він зазначив у судовому засіданні, не скористався своїм правом апеляційного оскарження відповідного рішення суду.

Крім цього, позивач звертався щодо дій судді Г. І. А. до Вищої ради юстиції. Листом від 19 грудня 2012 р. за № С-5008-13664/0/912 за підписом Голови Вищої ради юстиції К. В. М. позивача повідомлено про розгляд його звернення, а також зазначено, що воно не містить достатніх для призначення відповідної перевірки відомостей.

Також з цього приводу позивач звертався до Ради суддів України. Листом від 24 липня 2012 р. № 9рс-566/12 за підписом Голови Ради суддів України Р. Я. М. його повідомлено, що виключне право перегляду законності та

обґрунтованості судових рішень має відповідний суд згідно з процесуальним законодавством.

Статус, порядок роботи та повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, а також члена Комісії визначені у главі 2 розділу VI Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон).

За своїм статусом Вища кваліфікаційна комісія суддів України є постійно діючим органом у системі судоустрою України, що діє у складі одинадцяти членів (статті 90, 92 Закону).

Згідно із п. 1 ч. 1 ст. 85 Закону Вища кваліфікаційна комісія суддів України здійснює дисциплінарне провадження щодо суддів місцевих та апеляційних судів.

Стаття 84 Закону визначає дисциплінарне провадження як процедуру розгляду органом, визначеним законом, звернення, в якому містяться відомості про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді.

Відповідно до ч. 1 ст. 83 цього Закону суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження, зокрема, з підстав істотних порушень норм процесуального права при здійсненні правосуддя, пов'язаних, зокрема, з відмовою у доступі особи до правосуддя з підстав, не передбачених законом, порушення вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді, правил підсудності чи підвідомчості, необґрунтованого вжиття заходів забезпечення позову, а також порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи, зокрема порушення правил щодо відводу (самовідводу).

В силу ч. 1 ст. 86 Закону дисциплінарне провадження щодо судді передбачає здійснення перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, відкриття дисциплінарної справи, її розгляд і прийняття рішення органом, що здійснює дисциплінарне провадження.

Згідно із ч. 2 ст. 86 Закону перевірка даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді місцевого чи апеляційного суду до дисциплінарної відповідальності здійснюється членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України у порядку, встановленому цим Законом.

У ч. 3 ст. 86 Закону закріплено, що під час здійснення перевірки член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України має право ознайомлюватися з матеріалами судових справ, робити з них копії, опитувати суддів та інших осіб, яким відомі обставини вчинення діяння, що має ознаки дисциплінарного проступку, отримувати за письмовим запитом від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадян та їх об'єднань необхідну для проведення перевірки інформацію.

Відповідно до ч. 6 ст. 86 Закону член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за результатами перевірки складає висновок з викладенням фактів та обставин, виявлених у ході перевірки, та пропозицією про відкриття чи відмову у відкритті дисциплінарної справи. Висновок члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та зібрані у процесі перевірки матеріали передаються на розгляд Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Керуючись ст. 86 Закону, член Комісії у висновку за результатами перевірки звернення щодо дисциплінарної відповідальності судді запропонував відмовити у відкритті дисциплінарної справи, зокрема щодо судді Г. І. А.

Згідно із ч. 7 ст. 86 Закону питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті вирішує Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

Пунктом 8 ч. 1 ст. 91 Закону встановлено, що Вища кваліфікаційна комісія суддів України розглядає заяви та повідомлення про дисциплінарну відповідальність суддів місцевих та апеляційних судів та за наявності підстав порушує дисциплінарні справи і здійснює дисциплінарне провадження.

Отже, Комісія діє в межах повноважень, визначених Законом України «Про судоустрій і статус суддів», а тому не наділена правом вирішення питання про законність ухвалених судових рішень.

Відповідно до ч. 1 ст. 6 Закону суди здійснюють правосуддя самостійно. Здійснюючи правосуддя, суди є незалежними від будь-якого незаконного впливу.

При офіційному тлумаченні положень ч. 2 ст. 126 Конституції України Конституційний Суд України у своєму Рішенні від 1 грудня 2004 р. № 19-рп/2004 зазначив, що положення ч. 2 ст. 126 Конституції України — «вплив на суддів у будь-який спосіб забороняється» — треба розуміти як забезпечення незалежності суддів у зв'язку зі здійсненням ними правосуддя, а також як заборону щодо суддів будь-яких дій незалежно від форми їх прояву з боку державних органів, установ та організацій, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, фізичних та юридичних осіб з метою перешкодити виконанню судьями професійних обов'язків або схилити їх до винесення неправосудного рішення тощо.

Верховний Суд України в п. 10 постанови Пленуму «Про незалежність судової влади» від 13 червня 2007 р. № 8 зазначив, що відповідно до ч. 5 ст. 124 Конституції України судові рішення є обов'язковими до виконання на всій території України і вважаються законними, доки вони не скасовані в апеляційному чи касаційному порядку або не переглянуті компетентним судом в іншому порядку, визначеному процесуальним законом, в межах провадження справи, в якій вони ухвалені. Виключне право перевірки законності та обґрунтованості судових рішень має відповідний суд згідно з процесуальним законодавством. Оскарження у будь-який спосіб судових рішень, діяльності судів і суддів щодо розгляду та вирішення справи поза передбаченим

процесуальним законом порядком у справі не допускається, і суди повинні відмовляти у прийнятті позовів та заяв з таким предметом. Органи, які вирішують питання про дисциплінарну відповідальність та відповідальність за порушення присяги судді, не наділені законом повноваженнями оцінювати законність судового рішення.

У Рішенні Конституційного Суду України від 11 березня 2011 р. № 2-рп/2011 викладена позиція, відповідно до якої оцінка процесуальних дій суддів щодо розгляду конкретної судової справи може здійснюватись тільки судами апеляційної і касаційної інстанції. Витребування будь-яких матеріалів справи має наслідком оцінку вчинених суддею процесуальних дій. Така оцінка до винесення ним остаточного рішення у справі є втручанням у здійснення правосуддя, що суперечить частинам 1, 2 ст. 126, ч. 1 ст. 129 Конституції України.

Аналізуючи положення законодавства України, зокрема стосовно порядку розгляду та вирішення скарг відносно суддів Вищою кваліфікаційною комісією суддів України, суд доходить висновку, що розгляд і вирішення цієї скарги здійснено із додержанням процедури, на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Колегія суддів вважає, що при прийнятті оскаржуваного рішення відповідачем дотримано положення норм закону та правових позицій, викладених у постанові Пленуму Верховного Суду України та рішеннях Конституційного Суду України.

Судом не встановлено обставин порушення відповідачем прав, свобод та інтересів позивача.

Підстави для зобов'язання відповідача вчинити дії, про які просить позивач, також відсутні.

Таким чином, з'ясувавши обставини справи та перевіривши їх доказами, суд дійшов висновку про відмову у задоволенні позову повністю.

Оскільки судове рішення ухвалюється не на користь позивача, то згідно зі ст. 94 КАСУ на його користь судові витрати не присуджуються.

Керуючись статтями 86, 159–163, 171-1 КАСУ, Вищий адміністративний суд України

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні позову С. М. П. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання протиправним рішення та зобов'язання вчинити дії відмовити.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

ПОСТАНОВА
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 31 січня 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Веденяпіна О. А. (головуючий), Зайцева М. П., Цвіркуна Ю. І., Кравцова О. В., Шведа Е. Ю. (судді), за участю: представника позивачів — Т. Б. М., позивачів — У. Г. С., К. В. М., С. М. П., розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом У. Г. С., К. В. М., С. М. П. до Президента України про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

У. Г. С., К. В. М., С. М. П. звернулися до суду з адміністративним позовом до Президента України, в якому просили:

— визнати протиправною бездіяльність Президента України стосовно контролю за дотриманням законодавства про звернення громадян Адміністрацією Президента України та Головою Київської міської державної адміністрації;

— зобов'язати Президента України здійснювати контроль за дотриманням законодавства про звернення громадян Адміністрацією Президента України та Головою Київської міської державної адміністрації;

— зобов'язати Президента України зобов'язати Адміністрацію Президента України організувати їх прийом Президентом України;

— зобов'язати Президента України зобов'язати Адміністрацію Президента України організувати розгляд Президентом України їх скарги на дії та бездіяльність Голови Київської міської державної адміністрації.

Обґрунтовуючи позовні вимоги, позивачі посилалися на положення Конституції України, Закону України «Про звернення громадян», Указу Президента України «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування».

У позовній заяві зазначили, що Адміністрація Президента України не організувала розгляд їх скарги від 24 вересня 2012 р. Президентом України, не проаналізувала їх звернення, пропозицій щодо розв'язання проблем, порушених у скарзі, не розробила і не подала Президенту України, а направила їх скаргу до прокурора м. Києва.

У судовому засіданні позивачі У. Г. С., К. В. М., С. М. П. та представник позивачів Т. Б. М. позовні вимоги підтримали.

У письмових запереченнях проти адміністративного позову представник Президента України просила відмовити в задоволенні позову з огляду на його

необґрунтованість. Зазначила, що в силу встановленого законодавством механізму організація розгляду звернень громадян здійснюється Адміністрацією Президента України, відтак вимога позивачів про визнання бездіяльності протиправною та похідні вимоги про зобов'язання глави держави вчинити певні дії не ґрунтуються на нормах законодавства. Просила розглядати справу без її участі.

Заслухавши пояснення позивачів, представника позивачів, дослідивши докази у справі, колегія суддів вважає, що позов задоволенню не підлягає на таких підставах.

Судом встановлено, що У. Г. С., К. В. М., С. М. П., Ч. Г. М. направили на ім'я Президента України колективну скаргу від 24 вересня 2012 р., в якій просили запросити їх на розгляд скарги та вирішити питання про відповідальність Голови Київської міської державної адміністрації, який не виконує належним чином своїх повноважень.

Управлінням з питань звернень громадян Адміністрації Президента України відповідно до ч. 3 ст. 7 Закону України «Про звернення громадян» колективну скаргу У. Г. С., К. В. М., С. М. П., Ч. Г. М. від 24 вересня 2009 р. надіслано для розгляду за належністю до прокуратури м. Києва (супровідний лист від 11 жовтня 2012 р. № 22/106881-26).

Повноваження Президента України визначаються виключно Конституцією України, зокрема розділом V Конституції України. При цьому, як неодноразово наголошувалось Конституційним Судом України у рішеннях, інші законодавчі акти не можуть покладати додаткових прав чи обов'язків на главу держави, крім тих, що передбачені нормами Конституції України.

Згідно з п. 28 ч. 1 ст. 106 Конституції України Президент України створює для здійснення своїх повноважень консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби. Таким органом за Указом Президента України «Про створення Секретаріату Президента України» від 14 жовтня 2005 р. № 144/2005 є Секретаріат Президента України, який за своїм статусом є юридичною особою (п. 16 Указу Президента України «Питання Секретаріату Президента України» від 4 листопада 2005 р. № 1548/2005). Вказаний орган ліквідовано Указом Президента України «Про першочергові заходи із забезпечення діяльності Президента України» від 25 лютого 2010 р. № 265/2010 та утворено Адміністрацію Президента України, а Указом Президента України від 2 квітня 2010 р. № 504/2010 затверджено Положення про Адміністрацію Президента України.

Зазначеними Указами Президента України визначені основні завдання цих органів, у тому числі: організації прийому громадян, які звертаються до Президента України, розгляд звернень громадян, а також звернень органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян (у тому числі політичних партій, професійних спілок), підприємств, установ, інших організацій, здійснює

облік і аналіз таких звернень. На основі аналізу звернень цей суб'єкт владних повноважень розробляє та подає Президентові України пропозиції щодо розв'язання порушених у них проблем.

Зокрема, пп. 20 п. 4 Положення про Адміністрацію Президента України, затвердженого Указом Президента України «Про Положення про Адміністрацію Президента України» від 2 квітня 2010 р. № 504/2010, визначено повноваження Адміністрації Президента України організувати розгляд звернень громадян, які звертаються до Президента України.

Отже, розглядом звернень громадян до Президента України займається Адміністрація Президента України.

З огляду на функції, які віднесено до компетенції Адміністрації Президента України, є підстави вважати, що цей орган є самостійним суб'єктом владних повноважень.

Матеріали справи свідчать, що розгляд колективної скарги позивачів організувала Адміністрація Президента України. За таких обставин доводи позивачів про порушення Президентом України вимог чинного законодавства України є безпідставними.

Звертаючись до суду з адміністративним позовом, позивачі обґрунтували свої вимоги тим, що їх звернення не знайшло свого вирішення і було направлено Адміністрацією Президента України на розгляд до прокуратури м. Києва.

При цьому позивачі оскаржили до суду бездіяльність Президента України, а не дії чи бездіяльність Адміністрації Президента України.

Відповідно до п. 7 ч. 1 ст. 3 КАСУ суб'єктом владних повноважень є орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа, інший суб'єкт при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень.

За змістом статей 3, 6, ч. 3 ст. 50 КАСУ відповідачем в адміністративній справі є суб'єкт владних повноважень, який, на думку позивача, рішенням, дією чи бездіяльністю порушив його права, свободи чи інтереси.

Відповідно до ч. 2 ст. 11 КАСУ суд розглядає адміністративні справи не інакше як за позовною заявою і не може виходити за межі позовних вимог.

Позивач не навів обставин, які б свідчили про протиправність бездіяльності Президента України, а тому підстави для задоволення позову відсутні.

Керуючись статтями 158–163, 167, 171-1 КАСУ, Вищий адміністративний суд України

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні адміністративного позову У. Г. С., К. В. М., С. М. П. до Президента України про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 31 січня 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Веденяпіна О. А. (головуючий), Зайцева М. П., Цвіркуна Ю. І., Кравцова О. В., Шведа Е. Ю. (судді), за участю: позивача — А. А. О., представника відповідача — Є. К. Ю., розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом А. А. О. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання рішення незаконним, дій та бездіяльності протиправними, зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

А. А. О. звернулася до суду з адміністративним позовом до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — Комісія), у якому, з урахуванням заяви про зміну позовних вимог, просила:

— визнати незаконним рішення Комісії від 18 жовтня 2012 р. № 5201/дп-12;

— визнати дії чи бездіяльність Комісії протиправними;

— зобов'язати Комісію відкрити дисциплінарну справу щодо судді Сакаганського районного суду м. Кривого Рогу Дніпропетровської області П. В. М. за її зверненням.

Позивачка у судовому засіданні уточнила позовні вимоги в частині визнання дій чи бездіяльності Комісії протиправними і просила визнати дії та бездіяльність відповідача протиправними.

В обґрунтування позовних вимог А. А. О. зазначила, що оскаржуване рішення є незаконним, оскільки прийняте на підставі обставин, які не відповідають дійсності.

У позовній заяві позивачка вказала про порушення суддею П. В. М. норм Конституції України, ЦПКУ та Закону України «Про судоустрій і статус суддів». Зазначила, що підставами для притягнення до дисциплінарної відповідальності згаданого судді є суттєві порушення ним норм процесуального права при здійсненні правосуддя, невжиття заходів щодо розгляду цивільної справи протягом строку, встановленого законом, здійснення правосуддя без мантиї та нагрудного знаку.

А. А. О. в судовому засіданні позов підтримала та просила його задовольнити.

У письмовому запереченні та в судовому засіданні представник відповідача позовні вимоги не визнала та просила відмовити в задоволенні адміністративного позову. Суду пояснила, що Комісія діяла на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, жодних порушень під час розгляду скарги позивача не допустила.

Заслухавши позивача та представника відповідача, дослідивши докази у справі, колегія суддів доходить таких висновків.

Відповідно до ч. 1 ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон № 2453-VI) суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження на таких підставах:

1) істотні порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя, пов'язані, зокрема, з відмовою у доступі особи до правосуддя з підстав, не передбачених законом, порушення вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді, правил підсудності чи підвідомчості, необґрунтоване вжиття заходів забезпечення позову;

2) невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом;

3) порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи, зокрема порушення правил щодо відводу (самовідводу);

4) систематичне або грубе одноразове порушення правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя;

5) розголошення таємниці, що охороняється законом, в тому числі таємниці нарадчої кімнати або таємниці, яка стала відомою судді під час розгляду справи у закритому судовому засіданні;

6) неподання або несвоєчасне подання для оприлюднення декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік за формою і в порядку, що встановлені Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції», зазначення в ній завідомо неправдивих відомостей.

Порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо судді встановлено ст. 86 Закону № 2453-VI.

За правилами вказаної статті дисциплінарне провадження передбачає здійснення перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, відкриття дисциплінарної справи, її розгляд і прийняття рішення органом, що здійснює дисциплінарне провадження.

Перевірка даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді місцевого чи апеляційного суду до дисциплінарної відповідальності здійснюється членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України у порядку, встановленому цим Законом.

Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за результатами перевірки складає висновок з викладенням фактів та обставин, виявлених в ході перевірки, та пропозицією про відкриття чи відмову у відкритті дисциплінарної справи.

Висновок члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України і зібрані у процесі перевірки матеріали передаються на розгляд Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті вирішує Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

Судом встановлено, що А. А. О. подала до Комісії скаргу від 10 серпня 2012 р., в якій повідомляла про суттєві порушення суддею П. В. М. норм процесуального права при здійсненні правосуддя, невжиття ним заходів щодо розгляду цивільної справи протягом строку, встановленого законом, порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи, зокрема порушення правил щодо відводу, систематичне порушення правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя, порушення таємниці нарадчої кімнати, права на апеляційне оскарження, здійснення правосуддя без мантиї та нагрудного знаку.

В ході проведення перевірки звернення А. А. О. членом Комісії Г. Л. П. було отримано пояснення від судді П. В. М., його характеристику, копії процесуальних документів з матеріалів цивільної справи та за результатами перевірки складено висновок з пропозицією відмовити у відкритті дисциплінарної справи щодо судді Саксаганського районного суду м. Кривого Рогу Дніпропетровської області П. В. М.

Рішенням Комісії від 18 жовтня 2012 р. № 5201/дп-12 відмовлено у відкритті дисциплінарної справи щодо судді Саксаганського районного суду м. Кривого Рогу Дніпропетровської області П. В. М. за зверненням А. А. О.

Конституційний Суд України у своєму рішенні від 11 березня 2011 р. № 2-рп/2011 зазначив, що давати оцінку процесуальним діям суддів щодо розгляду конкретної судової справи може лише апеляційна і касаційна інстанції при перегляді судових рішень. Оцінка процесуальних дій Вищою радою юстиції до винесення судом остаточного рішення у справі означає втручання у здійснення правосуддя, що суперечить частинам 1, 2 ст. 126, ч. 1 ст. 129 Конституції України.

Положення цього рішення стосується і Комісії, яка відповідно до п. 8 ч. 1 ст. 91 Закону № 2453-VI наділена повноваженням розглядати заяви та повідомлення про дисциплінарну відповідальність суддів.

Питання про законність прийнятого рішення, а відповідно і про допущені суддею порушення норм процесуального права, можуть бути вирішені лише відповідним судом у встановленому процесуальним законом порядку.

Аналізуючи положення чинного законодавства України, суд доходить висновку, що розгляд і вирішення скарги позивача здійснено на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Судом не встановлено обставин порушення відповідачем прав, свобод та інтересів позивача.

Підстави для зобов'язання відповідача вчинити дії, про які просить позивач, також відсутні.

Таким чином, з'ясувавши обставини справи та перевіривши їх доказами, суд дійшов висновку про відмову у задоволенні позову повністю.

Керуючись статтями 158–163, 167, 171-1 КАСУ, Вищий адміністративний суд України

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні адміністративного позову А. А. О. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання рішення незаконним, дій та бездіяльності протиправними, зобов'язання вчинити певні дії відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 31 січня 2013 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Зайцева М. П. (головуючий), Веденяпіна О. А., Цвіркуна Ю. І., Кравцова О. В., Шведа Е. Ю. (судді), за участю: позивача — Л. С. О., представника Вищої кваліфікаційної комісії суддів України — К. Є. В., розглянувши у відкритому судовому засіданні справу за позовом Л. С. О. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

У січні 2013 р. Л. С. О. звернулася до суду з позовом, в якому просить зобов'язати Вищу кваліфікаційну комісію суддів України (далі — Комісія) скасувати рішення від 5 липня 2012 р. про відмову у відкритті дисциплінарного провадження щодо судді Ленінського районного суду м. Донецька Д. О. С. та прийняти нове рішення про відкриття дисциплінарного провадження відносно названого судді.

Зазначила, що оскаржуване рішення Комісії від 5 липня 2012 р. про відмову у відкритті дисциплінарного провадження, є незаконним та підлягає скасуванню.

Представник Комісії у запереченні стверджує, що Комісія діяла в межах чинного законодавства України, жодних порушень під час розгляду скарги Л. С. О. не допущено.

Вважає вимоги позивача безпідставними, оскільки в діях Комісії відсутне порушення прав та інтересів позивача, а рішення є законним, обґрунтованим, прийнятим на підставі і в межах повноважень та у спосіб, що передбачений Конституцією та законами України.

В судовому засіданні позивач вимоги позову підтримав, просив задовольнити їх повністю на підставах, викладених у позовній заяві.

Представник Комісії проти позову заперечив, просив відмовити в задоволенні позовних вимог з огляду на їх безпідставність. Зазначив, що оскаржуване рішення прийнято відповідно до вимог чинного законодавства, є законним та обґрунтованим.

З'ясувавши обставини справи в межах позовних вимог та зібраних і досліджених доказів, колегія суддів доходить висновку про відмову у задоволенні адміністративного позову на таких підставах.

За своїм статусом Вища кваліфікаційна комісія суддів України є постійно діючим колегіальним органом у системі судоустрою України (статті 90, 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі — Закон № 2453-VI). При цьому відповідно до ч. 6 ст. 87 цього Закону основною формою роботи колегіального органу є проведення засідань, на яких приймаються рішення встановленої форми. Рішення викладається в письмовій формі, підписується головуючим, членами комісії, які брали участь у розгляді дисциплінарної справи, і оголошується на засіданні.

Відповідно до ст. 84 Закону № 2453-VI дисциплінарне провадження — це процедура розгляду органом, визначеним законом, звернення, у якому містяться відомості про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді. Право на звернення зі скаргою (заявою) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарної відповідальності, має кожен, кому відомі такі факти. Проте скарга (заява) про неналежну поведінку судді повинна відповідати зразку, затвердженому і розміщеному на офіційному веб-порталі Комісії, із зазначенням відомостей про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги.

Не допускається зловживання правом звернення до органу, уповноваженого здійснювати дисциплінарне провадження, у тому числі ініціювання питання відповідальності судді без достатніх підстав, використання такого права як засобу тиску на суддю у зв'язку зі здійсненням ним правосуддя.

Дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за заявою чи повідомленням, що не містять відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді.

З матеріалів справи вбачається, що постановою старшого слідчого СВ «ОВС та ОГ, ЗО» СУ ГУ МВС України у Донецькій області порушено кримінальну справу відносно невизначених осіб за фактом здійснення вербовки для сексуальної експлуатації, виконаної за попередньою змовою групою осіб.

На підставі цього 30 березня 2012 р. до Ленінського районного суду м. Донецька надійшло подання старшого слідчого СВ «ОВС та ОГ, ЗО» СУ ГУ МВС України у Донецькій області про проведення обшуку житла Д. Д. Ю., погоджене із заступником прокурора Донецької області.

Вивчивши матеріали кримінальної справи, 30 березня 2012 р. суддею Ленінського районного суду м. Донецька Д. О. С. прийнято постанову, якою задоволено вище назване подання та надано дозвіл на проведення обшуку житла Д. Д. Ю.

Не погоджуючись з наведеною постановою, Л. С. О. спробувала оскаржити дії судді Д. О. С. до Комісії, зазначаючи про недодержання нею норм процесуального законодавства.

Приймаючи рішення від 5 липня 2012 р. № 4119/дп-12 про відмову у відкритті дисциплінарної справи, Комісія керувалася тим, що у зверненні позивача відсутні відомості про наявність ознак дисциплінарного проступку судді, передбачених ст. 83 Закону № 2453-VI.

Перелік підстав дисциплінарної відповідальності судді визначений у ст. 83 Закону № 2453-VI. Відповідно до ч. 1 цієї статті суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності на таких підставах:

1) істотні порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя, пов'язані, зокрема, з відмовою у доступі особи до правосуддя з підстав, не передбачених законом, порушення вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді, правил підсудності чи підвідомчості, необґрунтоване вжиття заходів забезпечення позову;

2) нежиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом;

3) порушення вимог щодо неупередженості розгляду справи, зокрема порушення правил щодо відводу (самовідводу);

4) систематичне або грубе одноразове порушення правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя;

5) розголошення таємниці, що охороняється законом, в тому числі таємниці нарадчої кімнати або таємниці, яка стала відомою судді під час розгляду справи у закритому судовому засіданні;

6) неподання або несвоєчасне подання для оприлюднення декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації), зазначення в ній завідомо неправдивих відомостей.

Конституційний Суд України у рішенні від 11 березня 2011 р. № 2-рп/2011 зазначив, що давати оцінку процесуальним діям суддів щодо розгляду конкретної судової справи може лише апеляційна і касаційна інстанції при перегляді судових рішень. Оцінка процесуальних дій Вищою радою юстиції до винесення судом остаточного рішення у справі означає втручання у здійснення правосуддя, що суперечить частинам 1, 2 ст. 126, ч. 1 ст. 129 Конституції України. Положення цього рішення стосується і Комісії, яка відповідно до п. 8 ч. 1 ст. 91 Закону № 2453-VI наділена повноваженням розглядати заяви та повідомлення про дисциплінарну відповідальність суддів.

Оскільки доказів, що підтверджують умисне порушення норм права, встановлено не було, колегія суддів погоджується з висновками Комісії щодо відмови у відкритті дисциплінарної справи відносно судді Д. О. С.

Наявні у справі докази не дають підстав вважати, що Комісія при перевірці скарги Л. С. О. допустила протиправні дії чи бездіяльність.

З урахуванням викладеного колегія суддів Вищого адміністративного суду України не знаходить підстав для задоволення вимог позивача щодо визнання незаконним рішення Комісії від 5 липня 2012 р. № 4119/дп-12 про відмову у відкритті дисциплінарного провадження щодо судді Д. О. С. та зобов'язання Комісії вчинити певні дії з відкриття дисциплінарного провадження щодо цього судді.

На підставі наведеного, керуючись статтями 18, 159–163, 171-1 КАСУ, Вищий адміністративний суд України

п о с т а н о в и в:

У задоволенні позову Л. С. О. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про зобов'язання вчинити певні дії відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.